

Misschien vliegen zij 's nachts, om op de planten boven water te gaan zitten en misschien dienen hunne vleugels alleen in zeldzame gevallen van verhuizing bij groote droogte.

Wij hebben in Nederland twee soorten, nl. *H. appendiculata* Panz. (*equiseti* F.), gevonden te Overveen, Utrecht, Middelburg, Roermond en *H. zosterac* F., in brak water gevonden, o. a. te Amsterdam (Leesberg) Haarlem, Zierikzee en Texel (Everts).

A. F. A. LEESBERG.

Acarologische Aanteekeningen XVIII.

Rectificaties. Op blz. 222 der Entomologische Berichten staat: *Megisthanus moaifensis*; lees: *moaifensis*. — Op blz. 224 staat herhaaldelijk: *femelle nubile*; lees: *femelle nubile*. — Op blz. 224 staat, bij *Tronessartia*: »verder vind ik nog 2 verdwijnend kleine unchaalharen»; lees: «nuchaalharen».

Macrocheles voigtsi nov. sp. ♀ 890 μ lang. Rugschild achter de schouders en achteraan door een smallen band van weeke huid omgeven; voorzien van 25 paar zeer korte borstels. Ook de weeke huid is van \pm 18 paar van die borstels voorzien. Sternaalschild bijna even lang als breed. Geen metasternaalschildjes; wèl zijn de metasternaalhaartjes aanwezig. Genitaalschild bijna vierkant, met afgeronde voorhoeken en voorzijde; deze bedekt niet den achterrand van het sternaalschild. Ventroanaalschild min of meer driehoekig; zijn voorrand ligt bijna rakelings langs den achterrand van het genitaalschild; zijn achtertop bevat den anus en een zeer klein cribrum. Peritrema eindigt vóór het rostrum. Epistoma met 2 buitenslippen en 2 binnenslippen, die met elkander één geheel vormen. Femur III met een mesvormig haar. — Op *Zonabris*. West-Afrika. Hans Voigts.

Celaenopsis togoensis nov. sp. ♂ 904 μ lang. Lichaam smal eivormig, top naar voren; zeer zwak geschouderd. Rugschild alleen met twee rijen randborsteltjes, verder 4 paar groote poriën en op het middelveld eene menigte symmetrisch geplaatste kleine poriën. Sterno-metasterno-genito-ventro-anaalschild met afgeronde voorhoeken en eivormig afgerond ventroanaal gedeelte. Peritremataal-

schilden en inguinaalschilden niet vergroeid met het eerstgenoemde schild. Peritrema reikt tot naast coxae I. Epistoma afgerond, met schubteekening. Chelae met talrijke tandjes en elsvormig paringsorgaan. Hypostoma met lang middelstuk, dat in twee zweepen eindigt. — Op *Zonabris*. West-Afrika. Hans Voigts.

Ptilomyssus nudus Trt. et Berl. Het ♂ heeft een groot abdominaalschild. Derhalve moet de diagnose van het genus, alsmede die der species, gewijzigd worden. Ik vond dit ♂ op *Fringilla coelebs* L. te Arnhem.

Uropoda levisetosa Oudms. De hoorns van het hypostoom eindigen in een vischbek, evenals bij *Ur. vegetans* (de Geer).

Uropoda alfkeni Oudms. Ook hiervan eindigen de hoorns van het hypostoom in een vischbek. Deze drie soorten behooren dus tot dezelfde groep, niettegenstaande *Ur. vegetans* en *levisetosa* op den rug talrijke putjes of kuiltjes vertoonen, terwijl *Ur. alfkeni* glad is.

Uropoda africana nov. sp. Deutonympha, 360—400 μ lang. Ovaal, top naar voren, afgerond; sterk vooruitstekende schouders, waarin de peritremata eindigen. Rugschild glad en voorzien van talrijke, vrij wel concentrisch geplaatste haartjes. Ventraal geen randschildjes. Peritrema slechts met één naar buiten gerichte lus. Epistoma gewoon. Mandibula ongeveer zoo lang als het lichaam. Hypostoom geheel afwijkend van dat van *Ur. vegetans* (de Geer); zal later beschreven worden. Anus groot, rond, midden in het groote halfcirkelvormige anaalschild. — Op *Zonabris*. West-Afrika. Hans Voigts.

Uropoda tropica nov. sp. Deutonympha, 336—384 μ lang. Eivormig, top naar voren; niet geschouderd. Rugschild als bij de vorige soort. Ventraal vele halfcirkelvormige randschildjes, Anus klein, terminaal. Peritrema proximaal meandrisch. Epistoma zeer afwijkend, torenvormig, met 3 verdiepingen en eindigend in een uiterst klein bolletje. Mandibula kort, $\pm \frac{1}{3}$ van de lichaams-lengte. Hypostoma weer zeer afwijkend van het *vegetans*-type; zal later beschreven worden. — Op *Zonabris*. West-Afrika. Hans Voigts.

Erythraeus stieglmayri nov. sp. Larva. Rostrum 216—240 μ lang. Lichaam eivormig, top naar voren, verschillend van lengte

naar gelang van de uitzetting door het zuigen van bloed. Rug-schild \pm zeshoekig, met 3 lange en 3 korte kanten; een lange kant is naar voren, een korte naar achteren gekeerd; alle hoeken afgerond; 4 pseudostigmata; pseudostigmataalhare lang, zeer dun en glad; bovendien heeft het rugschild 2 paar dikke behaarde haren in de beide voorhoeken (korte kanten). Aan beide zijden, iets achter het rugschild, een rond oog. Op den rug 6 langsrijen van korte, dikke, behaarde haren, evenals bij *E. lomani* Oudms. en *Achorotophus ignotus* Oudms. Pooten echter langer dan bij de genoemde soorten. — Gevonden door Stieglmayr op een Opilionide te Santa Cruz, Rio Grande do Sul. Mij geschonken door Dr. J. G. C. Loman.

Aleurobius farinae (L.) werd door Hans Voigts op *Platygenia barbata*, Cetonide uit Togo, W.-Afrika, gevonden. Het is waarschijnlijk, dat dit exemplaar in Duitschland op de tor kwam en daarop stierf. Het is echter zeer goed mogelijk, dat *A. farinae* ook in Afrika veelvuldig voorkomt.

Glycyphagus cadaverum (Schränk). Het komt mij voor, dat deze soort identiek is aan *Gl. privatus* Oudms. *Glycyphagus destructor* (Schränk) wordt dus de naam van de soort, die gewoonlijk *Gl. spinipes* (C. L. Koch) genoemd wordt.

Dermacarus cantharobius nov. sp. Nympha, 720 μ lang, breed eivormig, top naar voren. Nagelvormig prosomataalschild met 4 kleine haartjes. Naast dit schild nog 2 smalle randschildjes, ieder met één klein haartje. Achter het schild een paar sterke doorns. Op het midden van den rug 3 paar uiterst kleine haartjes. Tusschen poot II en III op den rug een dik staafvormig haar en 2 dikke lange haren. Achteraan nog 3 paar dikke haren, langer dan het lichaam. Alle haren en doorns glad. Schilden en pooten donkerbruin; lichaam wit. Voorpooten kort en krachtig, *Tyroglyphus*-achtig; achterpooten *Glycyphagus*-achtig. Klauwen lang en smal, in het midden gezwollen. Op *Platygenia barbata*, Cetonide uit Togo, W.-Afrika. Hans Voigts.

Anoetus phyllotrichus (Berl.), hypopus, vond de heer De Vos, te Velp, op *Synchitoides crenatus* (F.), een kever.

Anoetus phyllophorus nov. sp.; hypopus, 160—184 μ lang.

Voorrand van het prosoma uitgehold; omtrek van het lichaam overigens breed elliptisch. Prosoma voorzien van 2 paar ver van de mediane lijn staande haren, welke $1\frac{1}{2}$ maal langer zijn dan de lengte van het prosoma. Metasoma voorzien van 4 paar haren van dezelfde lengte. 3 paar, die bijna even lang zijn als, of nog langer zijn dan de breedte van het lichaam, en 3 paar, die korter zijn dan de lengte van het prosoma. Op elk der epimera II, vóór epimera IV en naast de genitaal-opening, een zuignap. Zuignaplaat middelgroot, \pm zeshoekig, met een gegolfd voor- kant en bijna rechten achterkant. Tarsen I en II eindigend in een haar, waarvan het middendeel plat en omgekeerd peervormig is. Op *Oniscus asellus* L. Leiden. Prof. Dr. Ritzema Bos.

Analges passivinus (L.). Het is uiterst moeielijk de ♀♀ en nymphae der verschillende *Analges*-soorten uit elkander te houden, Deutonympha. Rug schild: middelveld goed begrensd, iets verdiept, gootvormig; zijdevelden naar achteren verlengd en aldaar met eene driehoekige slip vrij over de rug huid liggend; daarnaast breidt zich het rug schild driehoekig uit. In deze driehoekjes zijn de prosomataharen ingeplant. De zijden van het gedeelte van den rug tusschen pooten I zijn bedekt door 2 smalle marginaalschildjes, die over de schouders van pooten I reiken en aldaar eene lus vertoonen. Op de schouders van pooten II een driehoekig schildje, dat met den scherpen top naar binnen en iets naar achteren wijst. Femur I met een groot extern. en een groot doornvormig dorsaal aanhangsel; femur II met dezelfde doch kleinere aanhangsels.

Trouessartia Can., 1899. Type: *Dermoliehus corvinus* C. L. Koch, 1841, is reeds verplaatst naar de *Eustathiinae*. Zie Entomologische Berichten, n°. 23, p. 224.

Pseudanalges Trt., 1885 (= *Allanalges* Trt., 1887). Type: *Pterocolus analgoides* Trt., 1885, behoort vermoedelijk ook tot de *Eustathiinae*. Om hiervan zekerheid te verkrijgen, zou men het type-exemplaar moeten onderzoeken.

Pterophagus Mégn. 1877. Type: *Pterophagus strictus* Mégn. Epimera I kort en vrij. Deutonympha met 2 uitstulpbare paringsorganen, ♀ abdomen met 2 ongelede lobben. ♂ idem.

Joubertia nov. gen. (L. Joubert schreef, 1577, Isagoge thera-

peutices methodi. In cap. VI. behandelt hij de cyro = *Acarus siro* L. = de schurftmijt.). Type: *Pterodectes microphyllus* Rob. et Mégn., 1877. Epimera I vrij en lang. Deutonympha met 2 tepelvormige lobjes (deze dienen bij de paring!). ♀ met korte, gelede lobben, al of niet met zwaardvormige aanhangsels. ♂ abdomen tweelobbig; de lobben weer vereenigd.

Proctophyllodes Rob., 1868. Type: *Dermolichus glandarinus* C. L. Koch, 1841. Epimera I proximaal boogvormig vereenigd. Deutonympha met 2 uitstulpbare worstvormige paringsorganen. ♀ met korte, gelede lobben, al of niet met zwaardvormige aanhangsels. ♂ met 2 bladvormige aanhangsels.

Montesauria nov. gen. (N. Montesaurus schreef, 1566, Tractatus de dispositionibus quas vulgares Mal franzoso appellat. Hij handelt ook over pedeselli = *Acarus siro* L. = de schurftmijt.) Type: *Pterodectes cylindricus* Rob. Epimera I proximaal al of niet boogvormig vereenigd. Deutonympha zonder uitstulpbare paringsorganen. ♀ abdomen met 2 korte, gelede lobben, al of niet met zwaardvormige aanhangsels. ♂ abdomen met 2 korte, ongelede lobben.

Varchia nov. gen. (Varchi, 1570, historicus, maakt melding van pellicegli = *Acarus siro* L. = de schurftmijt.). Type: *Pteraloptes gambettae* Oudms. Epimera I proximaal boogvormig vereenigd. ♀ pooten III en IV dik, ± even groot; abdomen met 2 korte, ongelede lobben. Deutonympha? ♂?

Pterodectes Rob. 1868. Type: *Pterodectes rutilus* Rob. Epimera I vormen eene Y. Deutonympha zonder uitstulpbare blazen. ♀ abdomen met 2 (ongelede?) lobben. ♂ idem.

Pteraloptes Mégn. et Trt. 1883 (= *Analloptes* Trt. 1885). Type: *Analloptes megnini* Trt. 1885. Als *Alloptes*, doch ♂ abdomen diep tweespletig.

Alloptes Can. 1879. Type: *Dermolichus crassipes* Can. 1878. Epimera I vormen eene Y. ♀ abdomen met 2 korte, ongelede lobben. ♂ poot IV het dikst; abdomen diep tweespletig, doch de lobben weer vereenigd.

Slutel tot de genera der *Proctophyllodinae*:

1	{ Epimera I vrij	2
	{ Epimera I vereenigd	3

2	}	Epimera I kort	<i>Pterophagus</i> Mégn.
		Epimera I lang	<i>Joubertia</i> Oudms.
3	}	Epimera I slechts proximaal vereenigd	4
		Epimera I vormen eene Y	5
4	}	Deut. met 2 uitstulpbare blazen. ♀ abdomen kortgelobd.	
		♂ met bladvormige aanhangsels	<i>Proctophyllodes</i> Rob.
		Deut. zonder uitstulpbare blazen. ♀ abdomen kortgelobd.	
		♂ zonder bladvormige aanhangsels	<i>Montesauria</i> Oudms.
5	}	Deut. ? ♀ en ♂ pooten III en IV verdikt	<i>Varchia</i> Oudms.
		♂ abdomen kortgelobd	<i>Pterodectes</i> Rob.
		♂ abdomen diep tweespletig; lobben vrij	<i>Pteraloptes</i> Mégn.
		♂ abdomen diep tweespletig; lobben weer vereenigd	<i>Alloptes</i> Can.

A. G. OUDEMANS.

W. Bölsche over het Insect.

In «Weltblick, Gedanken zu Natur und Kunst», komt een opstel voor get. «Stunden im Zoologischen Garten». Bölsche geeft er zijne groote voldoening over te kennen, dat men thans in den Londenschen dierentuin eene inrichting vindt, aan de biologie der insecten gewijd, waar inlandsche en buitenlandsche exemplaren levend te zien zijn en gekweekt worden. Hij betreurt, dat in Berlijn nog niet iets dergelijks gevonden wordt en het schijnt hem onbekend te zijn, dat Amsterdam ook reeds een insectarium bezit.

Over het insectenhuis sprekend, houdt hij eenige beschouwingen (p. 234), die ik meen hier onvertaald te moeten mededeelen:

«Seit Jahr und Tag ist eine Klage der besten Insektenforscher, wie sehr das allerorten geübte rein systematische, ja sportliche Sammeln toten Schmetterlings- und Käfer-Materials auf einem «toten Punkt» verhardt, weil das Interesse am «Leben» hier durchweg nicht geweckt ist.

Und doch ist das Leben gerade der Insekten eine Wunderwelt zoologischer Herrlichkeiten ohne Gleichen.

Was haben uns an einer Stelle, wo zufällig die Praxis doch auf das lebende Tier führte, allein die Bienen zum Problem des